

Prof. Dr. JÓZEF KOFFLER (Lwów).

NAUKA HARMONJI.

XII.

(Ciąg dalszy).

Nie podajemy wzorów dla łączenia odwrotnego (S—T) gdyż nie przedstawia ono żadnych nowych problemów. Oto połączenia T—D.

T₆ — DT — D₆

1) 2) jak poprzednia uwaga 1) 2).

3) Oto poprawna odległość oktawy między altem a tenorem.

Jednakowoż przykład 4) jest lepszy, gdyż nie zatrzymuje nuty wspólnej w sopranie.

ZADANIE: Łączyć we wszystkich pozycjach w kilku tonacjach durowych i mollowych: T₆—S, T—S₆, T₆—S₆; S₆—T, S—T₆, S₆—T₆; T₆—D, T—D₆, T₆—D₆; D₆—T, D—T₆, D₆—T₆.

Trudniejsze są połączenia: S₆ — D, S — D₆, S₆ — D₆. Należy badać, by niespostrzeżenie nie powstały równoległe kwinty.

Przy a) ułatwia do pewnego stopnia rozwiązanie odwrotne nuty prowadzącej c na h; przy b) znacznie ułatwia pomyślenie S jako akordu mollowego, gdyż wówczas tercja jest nutą prowadzącą w dół; c) możliwe tylko w dur, gdyż w moll (as-h) po-

wstały w basie interwał zwiększony.

1) Bas musi opadać, gdyż przy wznoszeniu się powstaje tryton (kwarta zwiększona). Porównać 2) i 3): zamiana błędnych równoległych kwint na bezbłędne równoległe kwarty.

ZADANIE: Wszystkie połączenia z przewrotami sekstowami ćwiczyć pisemnie w licznych tonacjach durowych i mollowych.

(C. d. n.)